

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.762/2017/7. szám

A Debreceni Ítéltábla a dr. Karl Gábor Csaba ügyvéd ügyintézése mellett eljáró Karl, Verasztó, Bleyer Ügyvédi Iroda (cím) által képviselt I.rendű felperes neve I. rendű (cím, tartózkodási helye: cím) és II.rendű felperes neve II. rendű (cím) felpereseknek - a dr. Moldován András ügyvéd ügyintézése mellett eljáró Moldován és Társai Ügyvédi Iroda (cím) által képviselt alperes neve alperes (cím) ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében az Egri Törvényszék 12.P.20.967/2016/11. számú ítélete ellen a felperesek által 13. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az I. rendű felperesnek 585 318 (ötszáznyolcvanötezer-háromszáztizennyolc) forintot, ennek 2016. szeptember 26. napjától a kifizetés napjáig járó, az érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamatát.

Mellőzi az I. rendű felperes perköltség fizetésére kötelezését, és kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az I. rendű felperesnek 9 126 (kilencezer-egyszázhuszonhat) forint általános forgalmi adót tartalmazó 42 896 (negyvenkettőezer-nyolcszázkilencvenhat) forint együttes első- és másodfokú perköltséget. A II. rendű felperes által az alperesnek fizetendő perköltség összegét 2 700 (kettőezer-hétszáz) forint általános forgalmi adót tartalmazó 12 700 (tizenkettőezer-hétszáz) forintra leszállítja.

Az I. rendű felperes által megtérítendő kereseti illeték összegét 8 070 (nyolcezer-hetven) forintra leszállítja, és kötelezi az alperest, hogy külön felhívásra térítsen meg az államnak 35 118 (harmincezer-egyszáztizennyolc) forint kereseti illetéket. Ezt meghaladóan az elsőfokú ítéletet azzal hagyja helyben, hogy az a felperesek keresetét utasítja el.

Kötelezi a II. rendű felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 1 350 (egyezerháromszázötven) forint általános forgalmi adót tartalmazó 6 350 (hatezer-háromszázötven) forint másodfokú perköltséget. Kötelezi az I. rendű felperest 10 760 (tízezer-hétszázhatvan) forint, a II. rendű felperest 7 576 (hétezer-ötszázhetvenhat) forint, az alperest 46 827 (negyvenhatezer-nyolcszázhuszonhét) forint megfizetésére az állam javára külön felhívásra.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

Az I. és II. rendű felperes, mint eladók, illetőleg **K. M.**, mint vevő 2013. szeptember 6. napján üzletrész adásvételi szerződést kötöttek, melyben a felperesek eladták a vevőnek a **gazdasági társaság1**-ben meglévő üzletrészüket 2 000 000 forint vételárért, melyből 1 460 000 forint az I. rendű felperesi üzletrész, míg 540 000 forint a II. rendű felperesi üzletrész vételára volt. Az adásvételi szerződést dr. **T. T.** ügyvéd szerkesztette és jegyezte ellen.

Ugyanezen a napon a felperesek, mint jogosultak **K. M.**-al és a **gazdasági társaság1**-gal, mint adósokkal, valamint **Sz. Z.** készfizető kezessel készfizető kezességi szerződést kötöttek, melyet szintén dr. **T. T.** ügyvéd szerkesztett és jegyzett ellen.

Ezen készfizető kezességi szerződésben a felek rögzítették, hogy üzletrész adásvételi szerződést kötöttek, amely alapján a jogosultak, mint eladók, **K. M.** adós, mint vevő eladták a **gazdasági társaság1** teljes törzstőkéjét kitevő üzletrészüket 2 000 000 forint vételárért.

Rögzítették továbbá, hogy a **gazdasági társaság1** adós a **gazdasági társaság2**-gal, mint hitelezővel 2012. július 31. napján kombinált mikrohitel szerződést kötött, mely szerződést annak biztosítékaival együtt dr. **P. T.** közjegyző 11064/Ü/2541/2012/5. ügyszám alatt közokiratba foglalt, a szerződés alapján a **gazdasági társaság1** 10 000 000 forint kölcsön és járulékai összegével tartozott a hitelező felé. A szerződő felek megállapodtak abban, hogy a **gazdasági társaság1** kötelezettséget vállal arra ezen okirat aláírásával, hogy a fenti hitelszerződésből fakadó fizetési kötelezettségeit legkésőbb 2013. november 30. napjáig hiánytalanul teljesíti és az alap hitelszerződés biztosítékai alól annak készfizető kezesét és a zálogkötelezettet mentesíti.

A szerződésben **Sz. Z.** készfizető kezességi kötelezettséget vállalt a mindkét adósnak a szerződésben fentiek szerint meghatározott kötelezettségei teljesítésére arra az esetre, hogyha az adósok kötelezettségeiknek akár részben, akár egészben az ott megjelölt határidőben hiánytalanul nem tesznek eleget. A készfizető kezesi szerződés 8. pontja szerint tudomásul vette, hogy a készfizető kezesség szabályai szerint a szerződést tőle a jogosultak, tehát I. és II. rendű felperesek az adósok teljesítése mellett egyidejűleg is követelhetik választásuk szerint.

2013. szeptember 6. napján az alperes, mint közjegyző 33019/Ü/843/2013. számon közjegyzői okiratba foglalta **Sz. Z.** készfizető kezes kötelezettségvállaló nyilatkozatát. Az egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozat szövegezése megegyezik az ügyvéd által ellenjegyzett okiratban foglaltakkal, amellet tartalmazza a közjegyző azon tájékoztatását, hogy a közjegyzői okiratba foglalt nyilatkozat alapján a nyilatkozattevével szemben közvetlen bírósági végrehajtásnak van helye, ha a követelés lejárt és eddig az időpontig a szerződésből folyó kötelezettségeket, mint készfizető kezes nem teljesíti. Tartalmazta a végrehajtási záradék kiállításának a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (továbbiakban Vht.) 21. § (1) bekezdésében meghatározott feltételeit is.

A **gazdasági társaság1**, illetőleg **K. M.** a fizetési kötelezettségeiknek nem tettek eleget.

Az I. rendű felperes 2013. december 11. napján kérte a közjegyzői okiratba foglalt készfizető kezességi szerződés végrehajtási záradékkal való ellátását 2 000 000 forint pénzkövetelés végrehajtása érdekében, kérelmére az alperes a 33019/Ü/1197/2013. számon a végrehajtási záradékot kiállította, annak alapján a '**végrehajtó**' Iroda előtt 416.V.0097/2014. szám alatt végrehajtási eljárás indult.

Sz. Z. készfizető kezes az alperesnél végrehajtási záradék visszavonása iránti kérelmet terjesztett elő, melyet az alperes elutasított. Az adós fellebbezése folytán azonban az Egri Törvényszék 1.Pkf.50.436/2014/2. sorszám alatti végzésével a közjegyző végzését megváltoztatta és a végrehajtási záradékot törölte. Kötelezte a végrehajtást kérőt, hogy 15 nap alatt fizessen meg az adósnak 30 000 forint másodfokú perköltséget. Megállapította, hogy a közjegyzői okirat név szerint

megjelöli ugyan a jogosultakat, arról azonban, hogy az okiratban meghatározott összesen 2 000 000 forint összegű tartozást a jogosultak milyen arányban követelhetik a készfizető kezességét vállaló adóstól, nem tartalmaz rendelkezést. Az alapszerződés egyetlen rendelkezése sem kötött ki jogosulti egyetemlegességet, az okirat 8. pontjában foglaltak alapján sem lehet kétséget kizáróan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a jogosultak pontosan milyen összegben követelhetik az adóstól a teljesítést. A közjegyzői okiratban a kötelezettség pontos összege tehát nem került meghatározásra.

Ezt követően az I. rendű felperes ugyanezen közjegyzői okirat végrehajtási záradékkal történő ellátását kérte az alperestől 10 000 000 forint végrehajtása érdekében. Az alperes a végrehajtási záradékot az I. rendű felperes kérelmére 33019/Ü/229/2014. számon kiállította. Ezen közjegyzői okirat alapján is végrehajtás indult a **'végrehajtó'** Irodánál 416.V.0615/2014. ügyszám alatt.

Sz. Z. készfizető kezes ezen végrehajtási záradék törlése iránti kérelmét az alperes elutasította, azonban az Egri Törvényszék 1.Pkf.50.435/2014/2. sorszám alatti végzésével az alperes végzését megváltoztatta, a végrehajtási záradékot törölte és kötelezte a végrehajtást kérőt, hogy 15 nap alatt fizessen meg az adósnak 50 000 forint másodfokú perköltséget. Ezen végzésben rögzítette, hogy a záradékkal ellátott közjegyzői okirat 4. pontjában szereplő kötelezettségvállalás alapjául szolgáló jogviszony nem az adós és a végrehajtást kérő között áll fenn, hiszen a mikrohitel szerződést a **gazdasági társaság1** és a **gazdasági társaság2** kötötte. Önmagában a dr. **P. T.** közjegyző által közjegyzői okiratba foglalt kötelezettségvállalásra történő hivatkozás az azt alátámasztó okirat hiányában nem teremt alapot arra, hogy egy szerződés hitelezője helyett más szerepeljen jogosulti pozícióban. Ezen közjegyzői okirat egyébként nem is állt rendelkezésre, ezért nem volt megállapítható, hogy a végrehajtást kérő a tartozás követelésére jogosult lenne.

Ezt követően az I. és II. rendű felperesek szintén ugyanezen közjegyzői okirat alapján újabb végrehajtási záradékok kiállítását kérték az alperestől. Kérelmükre az alperes az I. rendű felperes, mint végrehajtást kérő kérelmére 33019/Ü/283/2015/1. szám alatt 1 460 000 forint megfizetése érdekében, míg II. rendű felperes, mint végrehajtást kérő javára 33019/Ü/284/2015/1. számon 540 000 forint megfizetésére állított ki végrehajtási záradékot. Ezen végrehajtási záradékok alapján is végrehajtási eljárás indult a **'végrehajtó'** Iroda előtt 416.V.1930/2015. és 416.V.1929/2015. számok alatt.

Sz. Z. készfizető kezes ismételtén kérte az alperestől a végrehajtási záradékok visszavonását, melyet az alperes elutasított. Az adós fellebbezése folytán eljáró Egri Törvényszék 2.Pkf.50.518/2015/2. és 2.Pkf.50.519/2015/2. sorszám alatti végzéseivel mindkét végrehajtási záradékot törölte. A végzések indoklásában megállapította, hogy a végrehajtási záradékkal ellátni kívánt közokirat nem tartalmazta az adósok egyetemlegességét, de abban az sem szerepel, hogy az üzletrészt eladó jogosultakat a 2 000 000 forint vételár milyen arányban, milyen összegben illeti meg. Ezen körülményen az sem változtat, ha az adós tudomással bírt arról, hogy az üzletrész adásvételére létrejött szerződés ezen adatot tartalmazta, mivel magának a záradékkal ellátni kívánt közjegyzői okiratnak kellett volna ezen összegeket tartalmaznia.

Az I. rendű felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 719 831 forint, valamint ezen összeg után 2016. szeptember 26. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamata, valamint perköltsége megfizetésére.

A II. rendű felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 94 690 forint, valamint ezen összeg után 2016. szeptember 26. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamatának, valamint perköltségének megfizetésére kártérítés címén.

A felperesek keresetüket a Polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 349. § (1) és (3) bekezdésére, valamint a 3/2014. Polgári jogegységi határozatban foglaltakra alapították. Hivatkoztak arra, hogy az alperes a 33019/Ü/843/2013. szám alatti készfizető kezességvállalást

tartalmazó közjegyzői okiratot nem a jogszabályban megjelölt tartalmi elemekkel készítette el, így annak záradékolása is minden esetben jogszabálysértő volt. Habár a készfizető kezességvállalás az alperes által közjegyzői okiratba foglalásra került, annak alapján közvetlen végrehajtásra nem volt lehetőségük. A végrehajtási záradékok kiállításával, illetőleg az azok alapján indult végrehajtási eljárásokban felmerült költségeik és a közjegyzői tevékenység között egyértelmű ok-okozati összefüggés áll fenn, ezek megtérítésére kérték az alperest kötelezni.

Az alperes a felperesek keresetének elutasítását és a felperesek perköltségben való marasztalását kérte. Hivatkozott arra, hogy a felperesek rendes jogorvoslatot nem merítették ki, végrehajtási záradék törlése iránti kérelmet nem terjesztettek elő, ekként a Ptk. 349. § (1) bekezdésében írt speciális kártérítési feltétel hiányzik.

Előadta, hogy a közjegyző közreműködésre kötelezett, csak akkor jogosult megtagadni a közreműködését, ha észlelhető, hogy a jogügylet jogszabályba ütközik vagy annak megkerülésére irányul. Téves azon felperesi álláspont, hogy az alperesnek az okirat végrehajtási záradékolásra alkalmasságát a nyilatkozat megtételének időpontjában vizsgálnia kellett volna, arra csak a végrehajtás elrendelése iránti kérelem benyújtását követően van lehetősége.

Az okirat szerkesztése során nem volt oka aggályos körülményt észlelni, mivel **Sz. Z.** a közjegyzői okirat aláírása előtt bemutatta a szerződő felek által aláírt, ügyvéd által ellenjegyzett, magánokiratban létrejött szerződést.

Vitatta a felperesek keresetének összecszerűségét is.

Az elsőfokú bíróság a felperes - helyesen felperesek - keresetét elutasította. Kötelezte az I. rendű felperest, hogy 60 000 forint, míg a II. rendű felperest, hogy 22 500 forint perköltséget 15 napon belül fizessen meg az alperesnek. Kötelezte továbbá az I. rendű felperest, hogy 47 510 forint, a II. rendű alperest, hogy 5 680 forint kereseti illetéket fizessen meg a Magyar Államnak.

Megállapította, hogy a perben a 33019/Ü/1197/2013. számon, illetőleg 33019/Ü/229/2014. számon kiállított végrehajtási záradék vonatkozásában az 1959. évi IV. törvény, míg a 33019/Ü/283/2015/1. és 33019/Ü/284/2015/1. szám alatti közjegyzői okirat vonatkozásában a 2013. évi V. törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

Rámutatott, hogy a Ptk. 349.§ (1) bekezdése alapján sem terhelte a felpereseket olyan kötelezettség, hogy miután az eljáró közjegyző a végrehajtási záradékot kérelmüknek megfelelően kiállította, a végrehajtási záradék törlése iránti kérelmet is előterjesztenek, keresetük érdemben volt vizsgálendő.

Rögzítette, hogy a közjegyző által készített közokirat legfontosabb következménye annak közvetlen végrehajthatósága.

Az alperest **Sz. Z.** készfizető kezes kereste fel és az ő felkérésére készítette el a közjegyzői okiratot, közöttük közjogi jellegű jogviszony keletkezett, melyben a közjegyzőt a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény (Ktv.) 5. §-ában írt közreműködési kötelezettség terhelte, csak a törvényben meghatározott szűk körben tagadhatta meg közreműködését. **Sz. Z.** az alperes rendelkezésére bocsátotta az ügyvéd által szerkesztett és ellenjegyzett üzletrész adásvételi szerződést, készfizető kezességi szerződést is, amely a két okiratot eladóként, vevőként, illetőleg adósként aláíró magán- és jogi személyek egyező akaratnyilvánítását is tartalmazta.

A 3/2014. Polgári jogegységi határozatban foglaltakra is tekintettel a közjegyzők jogalkalmazó tevékenységével összefüggésben is csak a kirívóan súlyos jogalkalmazási és jogértelmezési tévedés alapothatja meg a kárfelelősségüket. Önmagában valamely jogszabályi rendelkezés eltérő vagy esetleg téves értelmezése a jogalkalmazó közjegyző vonatkozásában sem vezethet kárfelelősségének

megállapításához. Arra az álláspontra helyezkedett, hogy az alperes kirívóan súlyos jogalkalmazási, jogértelmezési tévedést nem követett el, a végrehajtási záradékok törlése arra vezethető vissza, hogy az alperesi közjegyző a részére a készfizető kezes által átadott, ügyvéd által már korábban megszerkesztett és ellenjegyzett okiratok ismeretében szerkesztette meg a közjegyzői okiratot, azt lényegében szó szerint foglalta közjegyzői okiratba. Mindezekre tekintettel a felperesek keresetét megalapozatlannak ítélte.

Kötelezte a felpereseket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján az illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt kereseti illeték megfizetésére, valamint kötelezte a felpereseket a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja szerinti megállapított ügyvédi munkadíj megfizetésére az alperes részére.

Az ítélettel szemben a felperesek terjesztettek elő fellebbezést, melyben elsődlegesen az ítélet megváltoztatásával a keresetüknek megfelelő ítélet meghozatalát kérték. Másodlagosan kérték az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 252. § (2) és (3) bekezdése alapján. Kérték továbbá az alperes perköltségben való marasztalását. Hivatkoztak arra, hogy az alperes által kiállított közjegyzői okirat annak alapvető hibája folytán alkalmatlan volt arra, hogy az ahhoz fűződő legfontosabb joghatást, vagyis a közvetlen végrehajthatóságot kiváltsa, a közjegyző jogsértése ezért mindenképpen kirívóan súlyos. E körben hivatkoztak az Egri Törvényszék végzéseiben foglaltakra, melynek megállapításait az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta. Álláspontjuk szerint a közjegyzői okirat megszerkesztése és végrehajtási záradékkal történő ellátása során az alperesi közjegyzőnek egyértelmű, mérlegelést nem igénylő jogszabályi rendelkezéseket kell alkalmaznia, így menthető jogalkalmazási tévedésről nem lehetett szó.

Sz. Z. a közjegyzői okiratból kitűnően végrehajtható okirat kiállítását kívánta a közjegyzőtől. Átadta a közjegyzőnek az üzletrész adásvételi szerződést is, melyben szereplő további adatok közjegyzői okiratba foglalásával az a 2 000 000 forint összegű fizetési kötelezettség vonatkozásában végrehajtható lett volna. A 10 000 000 forintos fizetési kötelezettség vonatkozásában pedig az alperes beszerezhetette volna a dr. **P. T.** közjegyző által készített közjegyzői okiratot az ügyféltől és ennek alapján a végrehajthatósághoz szükséges további adatok a rendelkezésére állhattak volna.

Az alperes által készített közjegyzői okirat nemcsak nem tartalmazza a Ktv. és Vht. által megkívánt valamennyi kötelező tartalmi elemet, de tájékoztatást sem tartalmaz arra vonatkozóan, hogy a készfizető kezességi szerződésben foglalt tartalommal a rendelkezésre álló adatok alapján nem készíthető el közvetlenül végrehajtható okirat, amire a közjegyzői okiratba foglaltan fel kellett volna hívni az ügyfél figyelmét.

Hivatkoztak arra, hogy az elsőfokú bíróság az irányadó anyagi jogszabályokat tévesen alkalmazta, döntését okszerű indoklással sem támasztotta alá, így ítélete sérti a Pp. 221. § (1) bekezdésében foglaltakat. Az ítélet nem ad magyarázatot arra, hogy az alperes részéről a súlyos jogalkalmazási, jogértelmezési tévedés ténylegesen milyen okból nem áll fenn. Az ítélet indoklásából az sem tűnik ki, hogy az elsőfokú bíróság a kártérítés valamennyi tényállási elemét vizsgálta-e.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperesek másodfokú perköltségben marasztalását kérte.

Továbbra is hangsúlyozta, hogy az alperes nem a felperesek, hanem **Sz. Z.** készfizető kezes felkérésére járt el, ezen jogviszony tartalma szerint arra irányult, hogy **Sz. Z.** egyoldalú nyilatkozatát tartalmazza a közjegyzői okirat, mely a kezességet létrehozó szerződéssel szó szerint megegyezik. Az alperest közreműködési kötelezettség terhelte. **Sz. Z.** bemutatta a felperesek által is aláírt, ügyvéd által ellenjegyzett kezesi szerződést, az alperes meggyőződött arról, hogy az a felperesek ügyleti akaratát is tartalmazza, ezért aggályos körülményt észlelnie nem kellett.

A végrehajtás elrendelése során a közjegyzőnek korlátozott körben mérlegelnie kell, hogy a Vht. 23/C. § és Ktv. 112. §-ában előírt feltételek fennállnak-e együttesen, a sérelmezett alperesi magatartásokat jelen esetben tehát mérlegelés előzte meg. Az Egri Törvényszék végzéseiben kifejtettek - például az együttség, egyetemlegesség kérdése - elvontabb elméleti kategóriába tartoznak. Függetlenül attól, hogy a másodfokú bíróság az alperestől eltérő jogi álláspontra helyezkedett, az alperes nem valósíthatott meg kirívóan súlyos jogalkalmazási tévedést. A felperesek által kívánt joghatás ugyan a közvetlen végrehajthatóság lett volna, azonban nem a felperesek, hanem a **Sz. Z.** kérte az alperes közreműködését, a közjegyzői okirat joghatása pedig nem kizárólag a már említett végrehajthatóság lehet, hanem például a Pp. 195. § (1) bekezdésében foglalt teljes bizonyító erő is.

Az I. rendű felperes fellebbezése részben alapos, a II. rendű felperes fellebbezése nem alapos.

Az ítéletábra megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást a döntéshez szükséges mértékben feltárta.

Az elsőfokú bíróság eleget tett a Pp. 221. § (3) bekezdésében foglalt indokolási kötelezettségének is, ítéletében jogi indokát adta annak, hogy a felperesek által előterjesztett kereset álláspontja szerint miért nem megalapozott, abból megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság döntését mire alapította. A polgári jogi kártérítési felelősségnek négy alapvető feltétele van: jogellenesség, felróhatóság, kár, okozati összefüggés a kár és a felróható tevékenység (mulasztás) között. A feltételek közül a jogellenesség, a kár, valamint az okozati összefüggés a kártérítési felelősség szükségképpen elemei, hiszen bármelyik típusú kártérítési felelősség alapjai, amennyiben a bíróság bármelyik hiányát állapítja meg, a kártérítési felelősség nem áll fenn, a kereset elutasítására kerül sor, az egyéb feltételek vizsgálata nélkül.

Az elsőfokú bíróság határozata tehát felülbírálható, az érdemi döntéshez szükséges adatok rendelkezésére állnak, az ítéletábra erre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét érdemben vizsgálta, azonban annak jogi indokaival nagyobb részt nem értett egyet.

Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a felperesek kérelmének helyt adó végrehajtási záradék kibocsátásával szemben a felperesek nem voltak kötelesek a rendes jogorvoslatnak tekintendő végrehajtási záradék törlése iránti eljárás megindítására. A Ptk. 349. § (1) bekezdése nem értelmezhető akként, hogy a felek a kérelmeknek helyt adó, később azonban tévesnek bizonyuló döntésekkel szemben is kötelesek lennének jogorvoslati eljárást kezdeményezni a későbbi esetleges kártérítési igényük érvényesíthetősége érdekében.

Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg továbbá, hogy a felperesek nem voltak ügyfelei az alperesnek. Az alperes részére a közjegyzői okirat kiállítása előtt bemutatott, ügyvéd által ellenjegyzett magánokiratba foglalt kezességvállaló nyilatkozatból is egyértelműen megállapítható volt azonban, hogy **Sz. Z.**, mint készfizető kezes egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozatának közjegyzői okiratba foglalására a felperesek érdekében került sor. A készfizető kezességvállaló nyilatkozatot a közjegyzői okirat kiállítása előtt már ügyvéd által ellenjegyzett szerződésben foglalták, amely a Pp. 196. § (1) bekezdés e) pontjára tekintettel az az ellenkező bizonyításáig már teljes bizonyítékul szolgált arra, hogy kiállítója az abban foglalt nyilatkozatot megtette, illetőleg elfogadta vagy magára nézve kötelezőnek ismerte el. Önmagában tehát a nyilatkozat megtételének bizonyításához annak közjegyzői okiratba foglalására nem volt szükség, nyilvánvalóan az volt a felek, így az alperest felkereső **Sz. Z.** célja is, hogy a nyilatkozatának közokiratba foglalásával a közvetlen végrehajtás lehetőségét biztosítsa. Ennek bizonyítéka az alperes által a készfizető

kezesnek a közjegyzői okiratba foglaltan adott tájékoztatás, mely szerint az okiratba foglalt nyilatkozat alapján vele szemben közvetlen végrehajtásnak van helye.

Az alperes által készített közjegyzői okirat ugyanakkor ezen kívánt joghatás elérésére nem volt alkalmas, az alperes által kibocsátott végrehajtási záradékokat az Egri Törvényszék valamennyi alkalommal törölte.

Ahogy az elsőfokú bíróság helytállóan utalt rá, a közjegyző közokirat készítő tevékenységével okozott károkért a 3/2004. Polgári jogegységi határozat alapján a Ptk. 349. §-a alapján tartozik felelősséggel. Az ítélkezési gyakorlat szerint csak a kirívóan súlyos jogalkalmazási és jogértelmezési tévedés alapozza meg a jogalkalmazó szerv kárfelelősségét. Tévesen jutott azonban az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy az alperes tévedése nem volt kirívóan súlyos és ez a tévedés az alperesnek nem róható fel.

A Ktv. 1. § (1) bekezdése szerint a közjegyzők feladata, hogy a jogviták megelőzése érdekében a feleknek pártatlan jogi szolgáltatást nyújtsanak.

Sz. Z. és a közjegyző között valóban közjogi jellegű jogviszony jött létre, melyben a Ktv. 5. § (1) bekezdésére is figyelemmel a közjegyzőt közreműködési kötelezettség terhelte. A Ktv. 3. § (2) bekezdése szerint azonban, ha a közjegyző az eljárása során aggályos körülményt észlel, de a közreműködés megtagadására nincs ok, köteles e körülményre a fél figyelmét felhívni és azt az iratban feltüntetni. Ha a fél ez ellen tiltakozik, a közjegyző a közreműködését megtagadhatja.

A Ktv. 121. § értelmében a közjegyzői okirat elkészítésénél aggályos körülménynek kell tekinteni különösen, ha a fél közjegyzői okiratba olyan rendelkezés felvételét kéri, amely jogvita keletkezéséhez vezethet, vagy amelynek nincs joghatása.

Sz. Z., mint készfizető kezes a fentiek szerint egyértelműen a felperesek javára szolgáló, közvetlen végrehajthatóságot biztosító közjegyzői okirat elkészítése érdekében kereste fel az alperest. Az alperesnek a rendelkezésre bocsátott okiratok alapján a közvetlen végrehajthatóság feltételeinek megfelelő egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozatot kellett közokiratba foglalnia.

A Vht. 23/C. § (1) bekezdése és Ktv. 112. § (1) bekezdése egyértelműen meghatározza, hogy a közjegyzői okiratnak mely feltételeknek kell megfelelnie ahhoz, hogy az végrehajtási záradékkal ellátható legyen: tartalmaznia kell a szolgáltatásra és ellenszolgáltatásra irányuló vagy egyoldalú kötelezettségvállalást, a jogosult és kötelezett nevét, a kötelezettség tárgyát, mennyiségét (összegét) és jogcímét, valamint a teljesítés módját és határidejét. A teljesítés módjának meghatározása magában foglalja annak rögzítését is, hogy több jogosult esetén az okiratba foglalt összegre a jogosultak egymás között milyen módon, illetőleg arányban jogosultak.

Az alperesnek az egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozat közjegyzői okiratba foglalása során az üzletrész adásvételi szerződés tekintetében egyértelműen rögzítenie kellett volna a teljesítés módjaként azt is, hogy az I-II. rendű felperesek, mint eladók a vételár összegére egymás között milyen arányban tarthatnak igényt, illetőleg azt is, ha az a feleket egyetemlegesen illette meg. Az ehhez szükséges adatokat a részére a közjegyzői okirat szerkesztése előtt bemutatott adásvételi szerződés tartalmazta.

A **gazdasági társaság1** tartozásáért vállalt készfizető kezesség tekintetében pedig a közjegyzői okiratban egyértelműen fel kellett volna tüntetni a Vht. 23/C. § (1) bekezdés b) pontja, illetőleg Ktv. 112. § (1) bekezdés b) pontja szerint a jogosultak nevét, tehát amennyiben ezen összeg megfizetésére a felperesek is igényt tarthattak, úgy a felperesek ezen jogosultságát. Ezen adatok hiányában az alperes által kiállított közjegyzői okirat nem felelt meg a Ktv. 112. § (1) bekezdés b) és d), illetőleg Vht. 23/C. § (1) bekezdés b) és d) pontjában foglaltaknak, ekként a kívánt joghatás kiváltására nem volt alkalmas.

Az alperes köteles volt a kezes által bemutatott okiratot megvizsgálni annak érdekében, hogy az a Vht. 23/C. § (1) bekezdésében meghatározottakat tartalmazza-e. E körben mérlegelést kívánó jogalkalmazási tevékenységet nem kellett végeznie, a Vht. 23/C. § (1) bekezdésének, illetve Ktv. 112. § (1) bekezdésének rendelkezései egyértelműek.

Amennyiben az alperes ezt a vizsgálatot és mérlegelést nem igénylő ténymegállapítást elvégzi, észlelnie kell, hogy a készfizető kezes által bemutatott okirat, annak szó szerinti átvétele esetén nem lesz végrehajtható.

Amennyiben ezt az alperes nem észlelte, nem ismerte fel, úgy nyilvánvalóan kirívóan súlyos jogalkalmazási és jogértelmezési tévedést követett el.

Amennyiben az alperes az előtte bemutatott ügyvéd által ellenjegyzett okirat ezen hibáit észlelte, úgy a Ktv. 3. § (2) bekezdése alapján köteles lett volna e körülményre a fél, tehát **Sz. Z.** figyelmét felhívni és emellett ezt az iratban feltüntetni. Az általa készített iratban ez azonban feltüntetésre nem került, sőt annak 9. pontjában kifejezetten azt rögzítette, hogy a közjegyzői okirat alapján a készfizető kezessel szemben közvetlen bírósági végrehajtásnak van helye, melynek egyetlen feltételeként lejárt követelés teljesítésének elmaradását rögzítette. Az alperes ekként megszegte a Ktv. 3. § (2) bekezdésében foglaltakat. A Ktv. 3. § (2) bekezdése egyértelmű, mérlegelést nem igénylő rendelkezést tartalmaz, amikor a közjegyző kötelezettségévé teszi, hogy amennyiben a kiállítani kért közjegyzői okirat joghatás kiváltására alkalmatlan, azaz a Ktv. 121. §-ába ütközik, úgy ezt a körülményt a közjegyzői okirat kiállítása előtt jelezze, ezen tájékoztatást írásba is foglalja. Ezen rendelkezés külön értelmezést nem igényelt, ennek ellenére az alperes az ebben foglaltaknak nem tett eleget. Megállapítható tehát, hogy a 33019/Ü/843/2013. ügyszám alatti közjegyzői okirat kiállítása során az alperes súlyosan felróhatóan járt el, ezen eljárása kártérítési felelősségét megalapozza.

Az ítéletábra vizsgálta az alperes fentiek szerint felróhatóan téves eljárása és a felperesek által érvényesített kár közötti ok-okozati összefüggést is.

Az I. rendű felperes az alperes által kiállított közjegyzői okiratba foglalt, az okirat közvetlen végrehajthatóságára vonatkozó tájékoztatásában bízva kérte a végrehajtási záradék kiállítását előbb 2 000 000, majd 10 000 000 forint tekintetében. A végrehajtás elrendelésével kapcsolatosan, majd a megindult végrehajtási eljárásban és a záradék törlése iránti eljárásban is a felperesek részben jogszabály, részben jogerős bírósági határozat alapján voltak kötelesek meghatározott összegek megfizetésére. Ezen összegek az alperes jogellenes magatartásával közvetlen ok-okozati összefüggésben állnak, hiszen amennyiben az eljáró közjegyző a Ktv. 3.§ (2) bekezdésének megfelelően írásban rögzíti, hogy az okirat ezen tartalommal közvetlenül nem végrehajtható, úgy az I. rendű felperes annak záradékolását alappal nem kérheti. Amennyiben pedig az alperes a közjegyzői okiratot a Ktv. 112. § (1) bekezdésében foglalt tartalommal állítja ki, úgy bár az I. rendű felperes ugyan köteles ezen összegek előlegezésére, azonban a végrehajtási eljárás során azok az adóstól behajthatóak, tehát azok részére megtérülhetnek.

A Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 6:525. § (1) bekezdése szerint a károsultat kármegelőzési, kárelhárítási és kárenyhítési kötelezettség terheli, az e kötelezettségek felróható megszegése miatt keletkezett kárt a károkozó nem köteles megtéríteni.

A (2) bekezdése szerint a károkozó és a károsult között a kárt magatartásuk felróhatósága arányában, ha ez nem megállapítható, közrehatásuk arányában kell megosztani.

Ezen rendelkezés lényegében a korábbi PK 36. számú állásfoglalást emeli be a Polgári törvénykönyvbe, ennek értelmében nem terheli kártérítési felelősség a károkozót a kárnak azért a

részéért, amely abból származott, hogy a károsult nem úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

Az I. rendű felperes a közjegyzői okiratba foglalt kezességi szerződés alapján 2013. december 11. napján a **gazdasági társaság1** üzletrészenek vételárából eredő 2 000 000 forint pénzkövetelés végrehajtása iránt kérte végrehajtási záradék kibocsátását. A végrehajtási záradékot az alperes kibocsátotta, azonban az Egri Törvényszék, mint másodfokú bíróság 1.Pkf.50.436/2014/2. számú végzésével a közjegyző végzését megváltoztatta és a végrehajtási záradékot törölte. A másodfokú bíróság végzésének indoklásában kifejtette, hogy a végrehajtási záradék alapjául szolgáló közjegyzői okirat nem rendelkezik arról, hogy az okiratban meghatározott, összesen 2 000 000 forint összegű tartozást a jogosultak milyen arányban követelhetik. Az okirat 8. pontjában foglaltak alapján nem lehet kétséget kizáróan állást foglalni abban, hogy a jogosultak pontosan milyen összegben követelhetik az adóstól a teljesítést. Az Egri Törvényszék, mint másodfokú bíróság ezen végzése 2015. január 22. napján kelt, a felperesek annak indoklásáról is tudomással bírtak, ennek ellenére 2015. május 22. ugyanezen okirat végrehajtási záradékkal való ellátását kérték, napján az I. rendű felperes 1 460 000 forint, míg a II. rendű felperes 540 000 forint összeg erejéig.

Az Egri Törvényszék a végrehajtási záradék törléséről rendelkező jogerős határozatában egyértelműen és kétséget kizáróan megállapította, hogy az alperes által készített közjegyzői okirat az üzletrész vételár tekintetében nem tartalmaz arra vonatkozó rendelkezést, hogy ezen vételár az eladókat milyen arányban illeti meg. Egyértelműen állást foglalt továbbá, hogy ennek meghatározása nélkül a közjegyzői okirat végrehajtási záradékkal nem látható el. A felperesek ezen határozatot követően alappal nem remélhették, hogy a közjegyzői okirat alapján az általuk újólag beadott kérelemre a végrehajtási záradék jogszerűen kiállításra kerülhet. A felperesek akkor jártak volna el helyesen, ha a másodfokú bíróság végzésében foglaltak ismeretében a készfizető kezességi szerződésben foglalt követelésük érvényesítése érdekében az arra hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróság előtt pert indítanak. A 33019/Ü/284/2015. és 33019/Ü/283/2015. szám alatt kiállított végrehajtási záradékokkal kapcsolatban felmerült költségeik megtérítésére ezért a felperesek alappal nem tarthatnak igényt.

Az ítéletábra mindezekre tekintettel megállapította, hogy az alperes az I. rendű felperesnek a 33019/Ü/229/2014. és 33019/Ü/1197/2013. szám alatt kiállított végrehajtási záradékkal kapcsolatos szükséges és indokolt költségei megtérítésére köteles, a 33019/Ü/283/2015., valamint 33019/Ü/284/2015. számon kiállított végrehajtási záradékokkal kapcsolatban az I. és II. rendű felpereseket ért kárért helytállni nem tartozik.

Az alperes vitatta a felperesek keresetének összecszerűségét is.

Hivatkozott arra, hogy az alperes a végrehajtási záradékokat a felperes kérésére kibocsátotta, illetőleg a szükséges hiteles kiadmányokat átadta, ezért ezen tevékenysége ellenértékeként a jogszabályok által meghatározott mértékű díj megilleti.

A közjegyző a végrehajtási kérelem előterjesztéséért a Vht. 31/E. § (3) bekezdése szerinti díjra igényt tarthat. Azonban az alperes által kiállított, végrehajtási záradékkal ellátni kért közjegyzői okirat a fentiek szerint joghatás kiváltására nem volt alkalmas, annak kiállítása során az alperes jogellenes és felróható magatartást tanúsított, így a végrehajtási záradék kiállítása iránti kérelem az alperes magatartására visszavezethető okból nem vezethetett eredményre, ezért ezen őt jogszabály alapján megillető díj is kárként merült fel az I. rendű felperesnél, annak megfizetésére az alperes kártérítésként köteles.

Az I. rendű felperes a keresetében érvényesített költségek felmerülését okiratokkal bizonyította. A végrehajtás elrendelése iránti kérelem díja, a végrehajtást kérő részére behajtandó, a végrehajtás elrendelésével járó ügyvédi díj, továbbá a végrehajtás elrendelésével összefüggésben felmerült okirati költség az alperes által kiállított végrehajtási záradékon szerepel, azok összegét a 12/1994. (IX.8.) IM rendelet és Vht. 31/E. § (3) bekezdése tartalmazza, felmerülését a közjegyző által kiállított okirat igazolja. Az I. rendű felperes a végrehajtási eljárás kezdetét befizetendő összegről végrehajtási bevételi bizonylatot, illetőleg végrehajtó díjról kiállított jegyzőkönyvet csatolt. Az Egri Törvényszék előtt másodfokú eljárással felmerült költség összegét maguk a másodfokú végzések tartalmazzák. Az I. rendű felperes az érvényesített igazgatási díjak összegét számlákkal igazolta.

A végrehajtási eljárás az adós vagyónára irányuló totális végrehajtási eljárás, a végrehajtást kérő jogosult arra, hogy követelése behajtása érdekében az adós valamennyi vagyontárgyára, így egyidejűleg valamennyi ingatlanára végrehajtást vezessen. Ebben az esetben azonban valamennyi ingatlan esetében köteles megfizetni a végrehajtás ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzése érdekében felmerülő igazgatási díjat. Figyelemmel arra, hogy az adós több ingatlannal is rendelkezett, a végrehajtást kérő I. rendű felperes jogosult volt valamennyi ingatlan tekintetében azokra végrehajtási jog bejegyzését kérni és ekként azokat végrehajtás alá vonni, ennek költsége szükségszerűen és indokoltan felmerült költség volt, ezért az alperes ennek megfizetésére is köteles.

Nem vitathatóan a Vht. 34. § (1) bekezdése szerint a végrehajtási költséget a végrehajtást kérő előlegezi és az adós fizeti meg. A végrehajtási lap visszavonásának vagy a végrehajtás törlésének ugyanakkor az a jogkövetkezménye, hogy a végrehajtási eljárás megszűnik, az addig végzett eljárási cselekmények hatályukat veszítik, az eljárás költségei pedig a végrehajtást kérőt terhelik. Figyelemmel arra, hogy valamennyi végrehajtási cselekmény ebben az esetben hatályát veszti, az alperes hivatkozásával ellentétben nem merülhetett fel az, hogy a végrehajtást kérő I. rendű felperes által előlegezett végrehajtási költség a részére a végrehajtás során megtérült volna, ezért ezen összegek megfizetésére köteles az alperes.

Az ítéltábla az I. rendű felperes pernyertességére tekintettel az elsőfokú perköltség megfizetéséről a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján rendelkezett, megállapította, hogy az I. rendű felperes 81 %-ban pernyertes lett, erre tekintettel mellőzte az I. rendű felperes perköltség fizetésére kötelezését. Az I. rendű felperes javára az alperest az elsőfokú eljárással kapcsolatosan 22 513 forint + általános forgalmi adó 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja szerint megállapítható ügyvédi munkadíj megfizetésére kötelezte.

Az ítéltábla észlelte, hogy az elsőfokú bíróság az elsőfokú eljárás során II. rendű felperes pervesztességére tekintettel terhelő ügyvédi munkadíj összegét helytelenül számította ki. A II. rendű felperes vonatkozásában a pertárgyérték összege az általa keresetben megfizetni kért 94 690 forint, melynek alapján a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján öt az alperes felé csupán 10 000 forint + általános forgalmi adó összegű ügyvédi munkadíj terheli, ennek megfelelően a II. rendű felperes által az alperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét 12 700 forintra leszállította.

Az ítéltábla továbbá a felperesek illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt kereseti illeték megfizetéséről is a pernyertesség, illetőleg pervesztesség arányának figyelembevételével döntött.

Mindezekre tekintettel az ítéltábla elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, míg egyebekben helybenhagyta.

Az I. rendű felperes fellebbezése részben eredményre vezetett, a Pp. 81.§ alapján a másodfokú eljárással felmerült perköltségként a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése alapján 11 257 forint + általános forgalmi adó ügyvédi munkadíj megtérítésére tarthat igényt. Az ítélet tábla mindezekre tekintettel az alperest I. rendű felperes irányába terhelő per első- és másodfokú perköltség összegét együttesen 33 770 forint + általános forgalmi adó összegben határozta meg és ennek megfizetésére kötelezte az I. rendű alperest.

A II. rendű felperes fellebbezése eredményre nem vezetett, erre tekintettel a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes másodfokú eljárással felmerült költségeit megfizetni, melynek összegét az ítélet tábla a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése alapján 5 000 forint + általános forgalmi adó összegben határozta meg.

A II. rendű felperes köteles továbbá megfizetni a fellebbezésével kapcsolatban felmerült 2 576 forint le nem rótt fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján, míg az I. rendű felperes fellebbezésével kapcsolatosan feljegyzett illeték viseléséről az ítélet tábla a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján a pernyertesség arányának figyelembevételével döntött.

Debrecen, 2017. november 2.

Dr. Csiki Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Gárdosi Judit s.k. előadó bíró, Dr. Veszprémy Zoltán s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -